

ВОЛЬНАЕ ГЛЫБОКАЕ

Дык жа уця! На Беларусі — беларусы живуць!

Янка Купала.

Выдаецца са снежня 1994 года

№3 (21), чэрвень, 1999 года

Кошт па дамоў

інфармацыйны блок ПРЫСТУПКИ

падзеі і факты без каментарыяў

Паломнік-пілігрим Нікалас, 29-гадовы пазаштатны карэспандэнт міжнароднага "Радыё Марыя" падарожнічае па свеце на веласіпедзе ўжо тры з паловай гады. Усё пачалося на радзіме Нікаласа, у Кіеве, 5 сакавіка 1995 года. За гэты час ён праехаў больш 53 тысяч кіламетраў па тэрыторыі 26 краін: Расіі, Польшчы, Італіі, Грэцыі. Мэта яго падарожжа — прапаганда здаровага жыцця, яднанне хрысціян усяго свету. Усё гэта добра, цікавіць толькі іншае: як можна тры з паловай гады жыць не працуючы. Ці магчыма такое ў нашай рэспубліцы?

Міжнародны валютны фонд не выдзеліць Беларусі крэдыт у памеры каля ста мільёнаў долараў у рамках праграмы надзвычайнага кампенсацыйнага фінансавання. Прычына такога рашэння ў тым, што кіраўніцтва Беларусі не выканалі дамоўленасцей у вобласці эканамічнай палітыкі, якая была дасягнута экспертамі фонда ў мінулым годзе.

У красавіку 1999 года рэальны памер сярэдняй налічанай зароботнай платы рабочых і служачых у Беларусі знізіўся ў параўнанні з сакавіком на 5,7% — з 35\$ да 33\$ ЗША. Калі гаварыць пра зарплату калгаснікаў, то па раёну яна складае ў сярэднім 8 - 10\$.

У Брэсцкай вобласці больш значным па плошчы палям пачалі прыватнічаць званы вядомых людзей. Ёсць ужо поле імя Пятра Машэрава, Героя Сацпрацы Аляксея Цэбука. Цікава тое, што расцэнкі за работу на імянных палях павялічаны на 10%. Калі раней прывілеі атрымлівалі людзі, то зараз у рэспубліцы з'явіліся палі з прывілеямі, бо за большую плату людзі будуць імкнуцца менавіта іх найлепей апрацаваць.

27 мая Віцебшчыну наведалі кіраўнікі федэральнай службы лясной гаспадаркі Расіі Валерый Шубін і міністр лясной гаспадаркі Беларусі Валянцін Зорын. На расійскага гасця вялікае ўражанне свята "Казачае кола". Прайдуць доследнага лясгаса, які з'яўляецца адным з буйнейшых на Беларусі. Там на тэрыторыі 43 гектараў вырошчваецца каля 40 парод дрэў. Адных толькі елачак прыкладна 4,5 мільёнаў у год. Ёсць цяпліцы, дзе тыя ж елкі растуць у разы тры хутчэй, чым пад адкрытым небам. Пітомнік ужо 3-ці год экспартуе елкі ў іншыя краіны.

Міжнародны фестываль мастацтваў "Славянскі базар у Віцебску" пройдзе з 20 па 26 ліпеня. Упершыню тут адбудзецца конкурс майстроў народных рамёстваў і промыслаў, фальклорнае свята "Казачае кола". Прайдуць сольныя канцэрты Філіпа Кіркорава, Ларысы Долянай, Валерыя Лявонцева, Сафіі Ратару, Андрэя Губіна. На фестывалі павінны выступіць сусветныя зоркі. Білеты на канцэрты ўжо можна будзе набыць у сярэдзіне чэрвеня. Кошт іх складзе ад 300 тысяч да 10 мільёнаў рублёў.

У Браславе нядаўна абакралі кавярню "Жар птушка". Налётчыкамі сталі двое школьнікаў малодшых класаў 8 і 11 год, якія вынеслі розных салодкіх вырабаў на 25 мільёнаў рублёў. На рахунку непаяналетніх злодзеяў гэта ўжо другое па ліку злачынства.

3 7653-х вучняў школ Пастаўшчыны толькі паўтары тысячы летам змогуць адпачыць у лагерах. Пашчасціла выхаванцам мясцовай школы-інтэрната: больш ста чалавек напавяць здароўе ў Італію, для астатніх зарэзерваваны адзіны ў раёне піянерлагер "Азеркі".

Толькі 5 гаспадарак Докшыцкага раёна маюць на сваім рахунку "жывыя" грошы. У астатніх жа зарплата за мінулы год склала ў сярэднім 2,6 млн.руб. за месяц і выплачвалася з затрымкай у некалькі месяцаў. Людзі шукаюць заробаткі ў іншых месцах. Значна парадзела колькасць працоўных у саўгасах імя Чарныша і "Бягомльскім", калгасах імя Суворова, імя К. Маркса.

Амаль палову са 198 чалавек, што стаяць на ўліку на "біржы працы" ў Шаркоўшчыне, складаюць маладыя людзі, выпускнікі школ, хлопцы, што вярнуліся са службы. Выпраўляюць іх на ачыстку прыдарожных палос, на некалькі дзён на падмогу калгасам. Няма гарантыі, што атрымліваюць пера-кваліфікацыю, маладыя людзі будуць мець работу і заробатную плату. У дзень заўтрашняй моладзь глядзіць са страхам і ўжо не спадзяецца на падтрымку дзяржавы, якая не можа гарантаваць права на працу.

Зняты з пасады старшыні калгаса імя Калініна Глыбоцкага раёна Л. Новік. Глыбоцкі мікраённы камітэт дзяржкантролю высветліў, што пры захаванні зімою ў гаспадарцы згніло каля 20 тон бульбы і каля 5 тон караняплодаў. Мелі месцы і прыпіскі бульбы, якую быццам бы высадзілі на 2,5 гектарах. 3-а недахопу кармоў у гаспадарцы зарэзана 80 кароў.

Штогадовы фест у Мосары.

Фота Ул. Скрабатунна

Надзённая цытата

Па-першае, яны прышлі за яўрэямі, і я маўчаў, так як я не яўрэй.

Затым яны прышлі за камуністамі, і я маўчаў, так як я не быў камуністам.

Затым яны прышлі за членамі прафсаюзаў, і я маўчаў, так як я не быў членам прафсаюза.

Затым яны прышлі за мной, і не засталася нікога, хто мог бы сказаць слова ў абарону мяне

Пастар Марцін Німомер, нямецкая ахвяра нацыстаў.

Брэсцкае марожанае паедзе ў Чэхію

У глыбоцкіх камерцыйных крамах, у прыватнасці ў краме "Elen", даволі часта можна набыць смачнае марожанае брэсцкай вытворчай фірмы "Марожанае".

Аднак, ці будзе гэтую аса-лоду глыбачане мець заўсёды?

Справа ў тым, што 17 тон марожанага некалькіх гатункаў штотыднёва брэс-

тчане будуць адпраўляць у Чэхію. Заклучэнне такога кантракта стала магчымым дзякуючы поспехам і добраму іміджу фірмы: у тэндэры на пастаўку удзельнічалі 2 расійскія, 1 украінскае і 1 чэшскае прадпрыемствы, аднак, перавага ўсё ж такі была аддадзена брэсцчанам.

А. Васцько

Аб'яўлены конкурс

Праграма ProMedia Прад-стаўніцтва IREX на Беларусі сумесна з Кансультацыйна-Назіральнай Групаў АБСЕ і Прадстаўніцтвам Еўрапейскай камісіі аб'яўляюць конкурс "Журналісты на карысць верхаўства закону" для журналістаў друкаваных сродкаў масавай інфармацыі.

Журы разгледзіць артыкулы ў наступных намінацыях: "Правы чалавека/Грамадзянскія абавязкі", "Свабоднае слова і друку/Дос-туп да інфармацыі", "Права на

карысць эканомікі". Да разгляду будуць прымацца артыкулы, надрукаваныя паміж 3 мая і 15 кастрычніка.

Паважаныя чытачы! Калі ў Вас ёсць цікавая інфармацыя на гэты тэмы, канкрэтныя факты парушэння правоў чалавека альбо не выканання грамадзянскіх абавязкаў, дасылайце свае лісты на адрас рэдакцыі. У газеце будзе адкрыта спецыяльная рубрыка "Мы з вамі, мы пра нас", у якой знойдуць месца Вашы думкі, меркаванні, інфармацыя, допісы.

Падчысцім кішэні — знойдзем на падпіску?

Аб падзенні жыццёвага ўзроўню глыбачан сведчаць дадзеныя аб падпісцы. На 7 чэрвеня сярод лідэраў была газета "Беларуская ніва". Не таму, што нашы землякі вельмі цікавяцца сельскай гаспадаркай, а таму што кошт яе на квартал таннейшы, чым у астатніх газет — 390 тыс. руб. Лічаныя людзі могуць сабе дазволіць выпісаць некалькі выданняў ці да

прыкладу "Народную", кошт якой 540 тысяч рублёў на квартал. Не можа хваліцца тыражом і "раёнка": ёй аддалі перавагу ўсяго 900 чалавек у раёне.

Людзі адрэзаны ад інфармацыі па прычыне нішчымнасці. І гэта на мяжы трэцяга тысячагоддзя. Жывём, людцы, жывём!

Л. Шумігай

х х х х х

На свяце пазіі ў Міхайлаўскім, якое адбылося 6 чэрвеня і было прысвечана 200-годдзю А.С. Пушкіна пабывалі і нашы глыбоцкія літаратары.

Юбілей Пушкіна

Да гэтай даты было падрыхтавана і раённае свята, якое прайшло 5 чэрвеня ў Глыбоцкім ДК. "Асветніцкае" значэнне мерапрыемства ў тым, што глядачы пачулі шматлікі пералік імён і прозвішчаў жанчын, у якіх быў некалі закаханы Пушкін. Паэт быў вельмі ахвочы да жанчын і ўсе свае захапленні

пералічваў у спецыяльным спісе. Яго жонка Наталля ў тым спісе 130-ая.

Дзякуючы жанчынам, паэт стварыў сапраўдныя шэдэўры лірыкі кахання, пераканаўшы сучаснікаў, што "бабнік" — гэта не так ужо і дрэнна.

М. Шпак

Беларусы выміраюць. Не выключэнне і мы, глыбачане.

За мінулы год у Глыбоцкім раёне нарадзілася 496 дзяцей, а памерла 993 чалавекі. На 347 высялелых прыйшлося 185 разводаў.

3 пачатку 1999 года па 1 чэрвеня ў раёне нарадзіліся 133 дзіцяці. За апошні тыдзень, з 1 па 7 чэрвеня, свет

пабачылі ўсяго сямёра дзяцей: 4 хлопчыкі і 3 дзяўчынкі. У параўнанні з 1989 годам, калі за суткі дзяўжурныя акушэркі пры-малі па 7-9 родаў, лічба сёлетняя зусім маленькая і страшная.

Г. Сутула

Усе сцягі ў гасці да нас

22-23 чэрвеня г. у Глыбоцкім адбудзецца міжнародная гісторыка-краязнаўчая канферэнцыя "Глыбоцкая: погляд у мінулае". На мерапрыемства запрошаны гісторыкі і краязнаўцы з Глыбокага, Мінска, Гродна, Браслава і іншых гарадоў Беларусі. Прыедзе вельмі прадстаўнічая дэлегацыя з Польшчы, у асноўным гэта нашы колішнія землякі, ураджэнцы Глыбоцкіны, якія не парываюць сувязяў з родным краем, даследуючы

яго мінуўшчыну. Арганізатары канферэнцыі — Глыбоцкі гісторыка-этнографічны музей і Глыбоцкае краязнаўчае таварыства "Спадчына".

У найноўшай гісторыі Глыбоцкіны гэта — другая па ліку падобнай канферэнцыя. Першая адбылася 17 верасня 1991 года.

Па выніках канферэнцыі будзе выдадзены інфармацыйны бюлетэнь з дакладамі яе удзельнікаў.

М. Кухта

У ПОЛАЦК ЗА ВЯЛЕСАМ

Нядаўна у Полацку, у музеі кнігадрукавання, адбылося штогадовае ўручэнне літаратурнай прэміі "Гліняны Вялес".

У гэтым годзе яе атрымаў творца, які ўжо некалькі разоў наведваў Глыбокае і мае тут вялікую вядомасць, зрэшты, як і ва ўсёй нашай краіне. Гэта - Уладзімір Арлоў. Яго кніжку "Божая кароўка з пятай авеню" Таварыства Вольных Літаратараў прызнала лепшай у гэтым годзе. Кніга была надрукавана ў незалежным выдавецтве "Наша Ніва" і змяшчае вядомыя арлоўскія падарожныя творы, якія друкаваліся на старонках першай беларускай газеты.

На цэрэмоніі лаўрэата віншавалі сябры і знаёмыя пісьменніка. Прысутнічалі прадстаўнікі тэлебачання і журналісты розных беларускіх выданняў, у тым ліку і ВГ. Дарэчы, нашаму карэспандэнту пашчасціла разам з Арловым нават ехаць на цэрэмонію ўручэння, якая прыпала не на зусім радасны момант. За два дні дагэтага памёр Карпенка, якога творца ведаў уласна і вельмі сумаваў з нагоды яго смерці.

Нягледзячы на трагедыю, ўручэнне прайшло ўрачыста і цёпла. Аўтару было асабліва прыемна, што "Вялес" ён атрымаў у сваім родным Полацку. Напрыканцы Арлоў пачытаў свае вершы і пажадаў усім аптымізму і веры ў заўтрашні дзень.

Андрусь Храпавіцкі

У НАВАПОЛАЦКУ З'ЯВІЎСЯ "КАНСПЕКТ"

У Наваполацку з'явілася незалежная студэнцкая газета "КАНСПЕКТ", якая адразу ж упэўнена і рашуча заявіла пра сябе.

Заснавальнікам новага выдання стала Задзіночанне беларускіх студэнтаў, а рэдактарам уражэнец Глыбокага Андрусь Храпавіцкі. Газета плануе выходзіць раз на месяц і адлюстроўваць жыццё і правы студэнтаў і моладзі. Ужо зараз "Канспект" паспеў прыдбаць вядомасць сярод студэнтаў і выкладчыкаў ПДУ сваёй гумарыстычнай старонкай

"НАВІНКИ З ЗА ДЗВІНКИ",

рубрыкамі "НАШЫ ТВАРЫ" і "ІНТЭРНАЦІЯ НАВІНЫ". Да гэтага часу выйшла два нумары газеты. Ідзе праца над спецнумарамі (музычным і для абітурыентаў). Яшчэ варта дадаць, што газета цалкам беларускамоўная і вольная ад афіцыйнага і цензуры, што робіць яе сапраўды вольнай і студэнцкай.

Творчыя сустрэчы

ШАЛКЕВІЧ У ГЛЫБОКІМ

Віктар Шалкевіч жыве ў нашым цудоўным старажытным беларускім горадзе Гродна. Вядомы беларускі бард, лаўрэат многіх міжнародных конкурсаў аўтарскай песні, акцёр Тэатра лялек і вядучы аўкцыёнаў. Ён з'яўляецца жаданым госцем на розных культурных мерапрыемствах, якія праводзяцца ў краіне. Гэтым разам, 26 красавіка г.г., на запрашэнне Глыбоцкай суполкі Таварыства Беларускай Мовы, ён даў канцэрт у нашым горадзе, на якім прысутнічалі навучэнцы другой і трэцяй сярэдніх школ Глыбокага. Ён цёпла быў сустрэты маладой публікай, завязалася зваротная сувязь паміж спяваком і слухачамі ў форме запісак, якія паступалі на сцэну з залы. Ён, з уласцівым яму гумарам, адказаў на ўсе пытанні, якія датычалі творчасці, кахання, жыцця. Запіскі ж ён узяў з сабой у Гродна ў якасці "сувеніра" аб наведванні Глыбокага.

Віктар папулярнызе беларускую аўтарскую песню, родную мову і аб гэтым ён неаднаразова падкрэсліваў у сваім выступе.

Глыбокае Шалкевічу спадабалася.

— У гэтым цудоўным мястэчку мог нарадзіцца і я, — зазначыў Віктар.

Была невялікая экскурсія па гораду. Госць наведваў Троіцкі касцёл, цвінтар Копцеўку, музей і царкву Евангельскіх хрысціян-баптыстаў.

Віктар пакінуў надзею, што гэта творчая сустрэча не будзе апошняй на Глыбоччыне.

В. Шпак

Аўтааматары супраць прымусу

Першага ліпеня не за гарамі. З 1 ліпеня ўводзіцца абавязковае страхаванне грамадзянскай адказнасці ўладальнікаў транспартных сродкаў.

Ідэя: набліжэнне правоў нашых уладальнікаў да правоў аўтааматараў Захаду. Але ж паміж нашым грамадзянінам і тым жа немцам ці амерыканцам вялікая розніца: узровень жыцця, памеры заробатнай платы. Адным словам, у нас розныя па аб'ёму і вазе кашалькі.

У чым жа сутнасць новага

страхавання?

Сутнасць у тым, што за павіты аўтамабіль будзе плаціць не вінаваты, а страхавая кампанія, якая ў абавязковым парадку сабярэ грошы з усіх, хто мае "калёсы".

Выгада ёсць дзяржаве. Ёсць выгада і таму, хто шмат і хутка ездзіць. У прайгрышы бедалагі, якія выяжджаюць рады ў гады (бензін дарагі, тэхнічнае абслугоўванне таксама, дарогі разбітыя). А пры нашым нішчымным жыцці такіх аўтабедалаг большасць. Той, хто сумлен-

на працу на дзяржаву не паедзе на аўтамабілі ў сонечную Італію ці нават Крым.

Той, хто працуе сумленна на дзяржаву, ужо гатовы завязаць на вузел кішкі, бо за тым мільёны нічога надта не купіш.

А ў нас усё законы, дэк-рэты, загады. Хто спытаў на-род, што даюць тыя дэкрэ-ты?

Перш чым рабіць нейкі плацёж абавязкам, трэба выканаць людское права своечасова і за зробленае атрымліваць зарплату.

І. Ясінскі

СТАРЫ АЛЬБОМ

Глыбокаму - 585

Гледзячы на гэты куточак Старога Горада, з прыціснутымі адзінаццаці дамамі, унікае думка, што гэты здымак выкананы недзе ў Вільні, ці ў якім іншым старадаўнім еўрапейскім горадку. Не! Гэтая "еўропа" існавала ў Глыбокім яшчэ дваццаць гадоў таму. Камяніцы знесены пры будаўніцтве Дома Саветаў. Цяпер на тым месцы — разлеглы Цэнтральны

пляц, а пад Новы год стаіць "галоўная" яліна раёну.

Наколькі была апраўданай, ці недарэчнай ліквідацыя старога цэнтру Глыбокага? Да гэтай тэмы мы абавязкова вернемся ў наступных нумарах газеты.

Фота Уладзіміра Скрабатуна, 1975 год

Пагаворым пра армію

Раз, два левай

Нядаўні выпускнік СШ №2 г. Глыбокае, А. быў спакойным выхаваным хлопцам. Прышоў час ісці ў войска — пайшоў, бо быў упэўнены, што абараняць радзіму ганарова абавязак ды і не горш служба дзеля сябе. Прызваўся ў адну з вайсковых частак Полацка. Сёння знаходзіцца ў шпіталі. Збіты, з паламанымі рэбрамі прыходзіць у сябе і калі, вярнуўшыся, жэніцца, займае сына, зразумела, што ён раскажа яму пра парадкі ў арміі. Свой вопыт не перакрэсліць ніякія запэўніванні, што служба бяспечная. Апошнім часам дзяржава ўдзяляе арміі шмат увагі. А як жа інакш: у арміі, у мірны час гінуць маладыя хлопцы; некаторыя, асабліва навічкі, не вытрымаўшы насілля старэйшых, збягаюць з часцей і нажываюць сабе турэмны тэрмін.

З мэтай наваднення парадку ў войсках падраздзяленнях, ужо два гады не прызываюць асуджаных, вельмі сур'ёзна адносяцца да тых, хто стаў на ўліку ў інспекцыях па справах непаўналетніх. Адбор навабранцаў робяць прыязджаючыя прадстаўнікі часцей, пры гэтым ва ўвагу бярэцца не толькі фізічныя магчымасці хлопцаў, але і маральныя якасці. Павялічваецца адказнасць мясцовых ваенных камісарыятаў, якія вядуць непасрэдную работу з моладдзю, займаюцца наборам. Улічваюцца і патрабаванні, і просьбы бацькоў. Апошняе зразумела: бацькі, якія выхавалі прыстойнага гра-

мадзяніна і аддаюць яго здаровым на службу, маюць права дачакацца такога ж здаровага, не сапсаванага дрэннымі звычкамі сына.

Па-іншаму пачалі адносіцца ваенныя камісарыяты да навабранцаў. Улічваюцца асабістыя праблемы і зацікаўленасць. Студэнтам і абітурыентам даецца магчымасць вучыцца, а пасля адслужваць. Канкрэтныя запітаў па колькасці прызыўнікоў зараз няма.

Так восенню мінула года з Глыбоцкага раёна на службу ў арміі адпраўлена 160 хлопцаў, вясной сёлета года — 80.

Строгі адбор ідзе і ў плане здароўя. Ваенныя са ста-жам лічаць, што ў арміі павінны быць толькі здаровыя салдаты.

Нядрэнна было б даць прызыўнікам права на альтэрнатыўную і сапраўды больш бяспечную службу.

Як паведаміў знаёмы капітан адной з вайсковых частак Лепеля: "У іх здарэнняў, якія пагражаюць здароўю і жыццю салдат няма, але патрэбна вока ды кантроль." Так з Оршы найбольш навабранцаў, якія не ў ладах з законам, хоць і не судзімыя. З Гомеля і раёна шмат хворых і фізічна слаба падрыхтаваных.

У жыцці здараецца ўсялякае, але калі афіцэры сумленна адносяцца да сваіх абавязкаў і не шкадуюць часу дзеля салдат — парадак будзе.

Глыбоцкі ваенны камісар Ігар Генадзьевіч Емельянаў лічыць вельмі важным падтрымку цесных сувязяў

раённых камісарыятаў з вайсковымі часткамі, дзе служаць прызыўнікі. На працягу апошніх васьмі год (гэты час Ігар Генадзьевіч працуе ў Глыбокім) не было ніводнага выпадку, каб глыбоцкіх хлопцаў судзілі за парушэнні. І толькі нядаўна непрыемнасць: з часці ўцёк служачы-глыбачанін. Хлопец з вышэйшай юрыдычнай адукацыяй. Талковы. Спакойны. Нічога дрэннага нікому не зрабіў. Яго затрымалі аж у Брэсце, у горадзе, дзе не было ні радні, сяброў. Прычыны ўцёкаў высвятляюцца.

І яшчэ адна навінка. З наступнага навучальнага года ў школах рэспублікі зноў уведзіцца пачатковая ваенная падрыхтоўка, якой не было год шэсць. Жылі без яе і ўсё было добра. Зараз хлопцы, пачынаючы з 15-16 год, зноў пачнуць "гуляць у вайну" і рыхтаваць сябе для ваенных дзеянняў. Хто, за каго і навошта збіраецца ваяваць пакуль невядома, але нам ужо насаджаецца думка, што мы ў варожым коле, што нас хочучь заваяваць... Усё гэта ранейшая камуністычная ідэалогія, толькі пад іншымі шыльдамі.

Палітыка дзяржавы, у якую ўцягваецца непаўналетняя моладзь.

Псіхалагічная атака і заваяванне свядомасці. Трэба ўмець вырашаць усе пытанні дыпламатычным шляхам і не рыхтаваць падрастаючае пакаленне быць шчытом для вялікай Расіі ці іншай краіны.

Вось такое жыццё пагоннае. Калі ў каго ёсць цікавыя думкі і меркаванні па ўзнятай тэме, пішыце нам і мы прадставім Вам слова на старонках нашай газеты.

Г. Звонка

Змяніўся парадак аплаты пецёўкаў, атрыманых праз мясцовыя аддзелы і ўпраўленні Рэспубліканскага цэнтру па аздараўленню і санітарна-курортнаму лячэнню.

У сезон з 15 мая па 14 верасня, устаноўлены наступныя памеры аплаты ў залежнасці ад налічанай у папярэднім месяцы зарплат: да 20 мінімальнага зарплат (МЗП) — 10% кошту

пецёўкі; ад 20 да 25 МЗП — 15%; ад 25 да 30 МЗП — 20%; звыш 35 МЗП — 30% кошту пецёўкі.

З 15 верасня па 14 мая даплату крыху менш. Сярэдні памер кошту чэрвеньскіх пецёўкаў у беларускіх санаторыях — 50 мільёнаў рублёў.

*****

Тры гады таму ў саўгасе "Варапаева" Пастаўскага

раёна працавала 400 чалавек, зараз засталася толькі 120.

26 спецыялістаў пакінулі гаспадарку ўсё па адной прычыне: у маі людзі не атрымалі зарплату за студзень. Каб не дапамога дрэваапрацоўчага камбіната і чыгуначнікаў, саўгас не праўёў бы пасяўную кампанію.

Аналагічная сітуацыя і ў іншых гаспадарках Пастаўшчыны.

Па той бок мяжы

Галіна Сутула

ВУЛІЦЫ ПА ЯКІХ ХОДЗІМ

Журналісцкія маналогі

1.

Мерным ходам на платформу Мінскага вакзала падаецца цягнік на Варшаву. Пасажыры, а іх не так густа, займаюць месцы ў адзначаных білетами купэ. Хто садзіцца ўпершыню на міжнародны рэйс, адразу заўважае дыянавыя дарожкі ў калідоры і ў купэ, чыстыя фіранкі на вокнах, акуратную, у форме, правядніцу. Няма ў цягніку абадраных, абшарпаных сцен, падзёўбаных дзвярэй -- утульна і камфортна. Настрой уздымае задумлівае музыка.

Рэдкія праважыццёвыя застаюцца на пероне. Крануўшыся з месца, цягнік паволі набірае ход і кіруецца ў бок Брэсцкай мяжы.

Стаю ля акна і прагна ўглядаюся ў родныя краявіды: рэчкі, лугі, лясы, сонныя вёсачкі, сцішаныя гарадкі. Там-сям людзі, павозкі... Усё сваё, роднае, да ўсяго прычыналася вока з маленства.

Ад'язджаю з Беларусі з вялікім жаданнем пазнаёміцца са Светам, пабачыць, як ТАМ, за мяжой, людзі жывуць.

2.

Праз начную шэрань цягнік імчыць найпрост да мяжы, пакідаючы за сабой Баранавічы.

У Брэсце зацяжыны прыпынак. Асноўная яго прычына -- замена калёс цягніка. Аказваецца, і ў плане дарог у нас, краін былога сацыялістычнага лагера, не ўсё так як у людзей: каляя не той шырыні... Нашы правадыры і тут вылучыліся. Думалі, відаць, што такім шляхам мы хутчэй дойдзем да светлай будучыні.

дучыні.

Не дайшы.

На цягніку не даехалі. Такі прыпынак на руку мытнікам: адзін за адным шнуруюць па вагонах, правяраюць дакументы, пільна вычитваюць дэкларацыі, "рэвізуюць" няхітрыя пасажырскія спажыткі.

Але мытны "дэсанты" бываюць розныя: некаторыя разумеюць пасажыраў, шкадуюць паўсонных, стомленых, вельмі і з павагай адносяцца і да малодшых, і да паджылых.

Некаторыя, наадварот, з такім імпа-там яўнай

абавязак -- з гэтым мы

прамернае старанне не мытнікам бачыць у пасажырах людзей.

3.

Людзі ў вагонах працягваюць ад бясконцага катання туды-сюды, узад-уперад, з вуліцы -- у ангар, дзе рабуюць інструменты, нясецца водгулле гало-соў рабочых. Не за-снеш, каб хацеў, ды і

Warszawa.

асабістай заці-каўленасцю перакладаюць ручнікі, спартыўнікі, шчоткі, мыла і астатнюю дробязь, што хочацца лішні раз усміхнуцца. Хтосьці з пасажыраў пераносіць падобную працэдурку вельмі хваравіта і лічыць, што мытнікі прыніжаюць годнасць чалавека, аглядаючы яго ўласныя рэчы. Кожны выконвае свой

паглядзець хочацца: дзе яшчэ ўбачыш такое дзіва, як замена колаў.

Назіраю за рабочымі. У спецыяльных камбінезонах, густа аблепленых мазут-нымі плямамі, людзі жыва-сілля, рукамі, учаты-рох-пяці, выкачваюць сталё-выя "абоймы" колаў і ста-вляць новыя. Механізацыя працы можна "пазайз-дросіць".

Жанчына ходзіць паміж саставамі, нешта падлічвае, занатоўвае на паперу. Няўжо баяцца, каб колы не загнелі "налева"?

У даволі прыстойным для нашага грамадзяніна касцюмчыку пахаджае па ангары яўны начальнік. Рукі ў кішэні. Сакаліным пагладам акідае рабочых, цягнікі, цыбатыя краны. Употаі пазірае на вокны вагонаў: ці сочаць за ім пасажыры?

Нарэшце, справа зроблена. Цягнік "пералітае" нейтральную тэрыторыю і спыняецца ў Тыраспалі -- польскім узмежжы.

4.

Аналігічная працэдура правяркі дакументаў, агледу асабістых рэчаў, пажаданні "шчаслівай дарогі". Зрэдку трапляюцца мытнікі з гумарам. Малады паляк, які прынёс адразу чатыры пашпарты, кажа: "Даю сто тысяч і не заглядваю ў пашпарт. Адгадайце: чый ён?"

Хвіліна і людзі шчыра ўсміхаюцца. Хвіліна і гадзіны бяссоння, напружання зняты.

Добра было б, каб падобных мытнікаў было паболей: чалавек перасякаў бы мяжу не са страхам быць прыніжаным, пакрыўджаным, а задаволеным.

Тым больш, што мытнікі -- гэта візітная картка краіны. Як яны нас сустрэнуць, так мы і будзем адносіцца да дзяржавы.

Як бы там не было, без прыгод і непрыемнасцей цягнік №103 "Мінск - Варшава" перасек мяжу.

(Працяг у наступным нумары)

*** Знаўцы сцвярджаюць, што шырыня каліі чыгункі ў нас прынята з-за гістарычных меркаванняў, каб цягнікі аграрна-наўпрост не змаглі паехаць з Берліна на Маскву.

3 чым сустрэнем гасцей?

Вы едзеце ў камандзіроўку?

31 чэрвеня ў сувязі з павелічэннем мінімальнай аплаты працы, па-іншаму будучы аплата камандзіравання рознай ступені цяжасці ў выніку абвалу 15-тоннай бетоннай пліты ля ўваходу ў вестыбюль станцыі "Сянная плошча" пецярбургскага метро.

6 чалавек загінулі, 13 атрымалі раненні рознай ступені цяжасці ў выніку абвалу 15-тоннай бетоннай пліты ля ўваходу ў вестыбюль станцыі "Сянная плошча" пецярбургскага метро.

Прэзідэнт А. Лукашэнка даручыў адміністрацыі і ўпраўленню справам лакалізацыі аб тым, каб ля ўваходу на станцыю метро "Няміга" -- на месцы трагедыі, што адбылася ў Мінску 30 траўня, -- быў збудаваны памятник. Для распрацоўкі праекта створана спецыяльная група пры Мінскім гарвыканкаме. Знак плануецца ўстанавіць на 40 дзён з моманту трагічных падзей.

Пытанне, вынесенае ў заглавак, выглядае натуральным. Сапраўды, з чым мы можам сустрэць гасцей? Італьянцы прапанавалі б спагелі, рускія -- пельмені. Чэхі -- добрае піва, немцы -- сасіскі да вышэй згаданага напою. А мы чым? Клёцка-мі? Лагічна. Гэтая страва, сапраўды, стала нацыянальнай. Шчырыя беларусы, якія шануюць традыцыі, не прамянуць прыгатаваць іх і пачаставаць замежных гасцей. Было такое ў лютым г. у Браславе, калі пасля ці-кавай экскурсіі па горадзе і музеях Браслава, мясцо-выя краязнаўцы частавалі клёцкамі прадстаўнічую дэлегацыю з Еўропы.

У нашай газеце ("ВГ" №1(2) за 1995 г.) быў апублікаваны артыкул "Робім тое, што памятаем", прысвечаны М. Навіцкаму, які ў 30-я г. займаўся ў Глыбокім вытворчасцю каўбас. Потым на эміграцыі, у Амерыцы, ён таксама вырабляў каўбасы па старадаўніх глыбоцкіх рэцэптах. На гэтым ён зрабіў свой бізнес. Дэвіз сямейнай фірмы, які вярнуўся з прыгожа аздобленай шылды быў: "Мы вырабляем тое, што вы памятаеце". Цікава, як адрагуюць нашы ўлады, калі ім "падкінуць" адну ідэю?

Клёцкі клёцкамі, а каўбаса каўбасой. Чаму б нам не

адрадзіць старадаўнія традыцыі глыбоцкай каўбасы? Ідэя -- простая. Загаддаць абвешчаецца конкурсу на самую смачнейшую каўбасу, вырабленую на Глыбоцчыне. Удзельнічаць могуць усе ахвотныя, незалежна, ці гэта бабулька з вёскі, гараджанін, ці дырэктар мясакамбіната. Прадстаўнічае журы (дагустатары) вызначаюць пераможцаў.

Па выніках конкурсу вырацоўваецца тэхналогія прыгатавання глыбоцкай каўбасы некалькіх гатункаў: вяленай, сыра-вэнджанай і г.д. Зразумела, што трэба мець нейкага фундатора. Ім мог бы быць, напрыклад, мясакамбінат. Трэба ж бабкам з вёсак сплаціць кошты за білеты і за працу, пераможцам урычыць дыпломы. Гэта -- не такія ўжо і вялікія грошы.

Няма сумневу, што гэтая традыцыя некалі будзе адноўлена, незалежна ці пры Аляксандру Рыгора-вічу, ці пры Зянону Станіслававічу. Між іншым, апошні абяцаў некалі адбудаваць у Глыбокім старажытную аўтарскую (заезны дом) на прыкасацельных пляцы. Там бы мы і частавалі гасцей.

Мікола Самавіты

Вуліца варон

Вуліца Млыновая -- адна з нямногіх вуліц Глыбокага, якая дасюль трымае сваю першапачатковую назву. Тое было пры цару, так пры паляках, пры Саветах і цяпер, пры беларусах. Цікава, што і немцы, якія часова акупавалі Глыбокае (пад час апошняй вайны) не грэбавалі першапачатковай назвай. Як казаў старажытны гэты вуліцы сп. Згірскі, яна па-іх-няму звалася *Mühlstraße*, што і адпавядае сэнсу "Млыновая".

Разгадку назвы не трэба доўга шукаць -- побач каменны будынак кавярні "Алеся". Гэта і ёсць колішні млын. Там і цяпер, у нішы, чытаецца надпіс: "Саоружена П.І. Мирманом, 1911 год". Памятаецца, што пад час славуага Гарбачоўскага рэферэндуму аб захаванні Савецкага Саюза, тут месцілася "забываўка" пад назовам "Стары млын", празваная між кабет "Жаночыя слёзы".

Ніякіх славуасцяў на вуліцы не захавалася (можа іх і не было ніколі), сам жа млын

стаіць на суседняй вуліцы. Аднак, над аднапавярховай забудовай узвышаюцца добрыя два дзесяткі празмерна агромністых, з вялікімі шатамі, срэбных таполяў.

Узімку вечарэе рана. Як толькі сонца схавалася за небасхіл, на вершаліны дрэў уссядаецца процьма варон і галак. Птушыныя галасы не супыняюцца да ранку. Штодзень белае снежнае покрыва зямлі пад дрэвамі, усё шчыльнае і шчыльнае ўсцільваецца птушынымі памагамі. Да канца зімы таўшчыня яго дасягае каля дзесятка сантыметраў. Не дзіва, што ўвесну тут дужа актыўна пачынае з'яўляцца буйная расліннасць.

І ўсё ж, праходзячы ўзімку па вуліцы пад шатамі дрэў, вам, нездаром, на каўнер альбо на шапку, можа ўпасці не адна і не дзве, "кроплі". Тады пачынаеш згадваць радкоў аднаго славуага анекдота: "Добра, што каровы яшчэ не лётаюць!"

Кривая вуліца

Вуліца Кірава -- адна з самых старых у Глыбокім. Яе можна аднесці да разраду цэнтральных, бо мае даволі інтэнсіўны рух і выйсце (пераходзіць за межамі горада ў дарогу) да іншых населеных пунктаў.

Некалі да рэвалюцыі звалася Дворнай. Дзесяці паміж 1702-04 гг. на ёй была пабудавана царква Святога Пятра.

У той час вуліца адыхо-дзіла ад "Конскага торгу", які, яшчэ да рэвалюцыі, знаходзіўся на месцы сённяшняй пажарнай часткі. Тут, на месцы колішняга халернага цвінтара, стаў вялікі крыж з агароджай. Назоў жа свой вуліца атрымала ад маёнтка (двара), які знаходзіўся побач з вуліцай.

Палякам нешта не спадабалася гэтая назва і яны перайменавалі яе ў Радзівілаўскую (*Radziwiłłowska*). Зрэшты, тое выглядае даволі натуральна -- на працягу некалькіх стагоддзяў род Радзівілаў валодаў паўднёва-заходняй часткай Глыбокага.

Немцы, якія акупавалі Глыбокае на тры гады, таксама далі ёй сваю новую назву. Аднак, не знайшоў чалавека, які б гэтую назву памятаў.

Можна было б не згадваць

гэты факт (акупцыя Глыбокага прынесла страшэнныя чалавечыя ахвяры і матэрыяльныя страты), каб не адна цікавая акалічнасць. Паводле сведчанняў аднаго са старажытлаў, немцы ўжо былі склалі план горада па якому ўздоўж вуліцы Кірава, з боку возера Кагальнага, дамы належалі зносу, і гэтая тэрыторыя пераўтварылася б у парка-вую зону.

Калі пачуў пра вышэй сказанае, то вельмі здзіўляўся. Прызнаюся: нейкія падобныя думкі ўзніклі і ў мяне. Сапраўды, калі едзеш, альбо ідзеш па вуліцы Кірава, то адкрываецца прыгожы відарыс на возера, касцёл і царкву. Аднак, старыя драўляныя дамы, вокны якіх цяпер сталіся на ўзроўні асфальту праезднай часткі, выклікаюць толькі жаль. Думалася: далі б людзям кватэры, дамы б знеслі, пахрылі возера, утварылі парковую зону, добраўпарадкавалі ўзбярэжжа...

Думкі думкамі, а між тым вуліца Кірава значна "віхляецца" ў плане горада -- яна самая "кривая" у Глыбокім. Зрэшты, трэба ёй вярнуць спрадвечнае імя -- "Дворная", бо гэта наша гісторыя.

Ул. Скрабатун

Усяго патроху

30 мая ў сваёй кватэры загінуў 24-гадовы супрацоўнік глыбоцкага РАУС. Мужчына, адправіўшы жонку і дачку да бацькоў, вырашыў адаспаца. У выніку кароткага замыкання свечільніка адбыўся пажар. Супрацоўнік міліцыі задыхнуўся ад дыму.

*****

Сярэдні памер выплат па беспрацоўю на Беларусі 663, 8 тысяч рублёў (каля паўтара долара). Калі раздзяліць спажывецкі мінімум на колькасць дзён у месяцы, выходзіць, што беспрацоўнаму хапае сродкаў толькі на паўтара-два дні. Клопат дзяржавы пра чалавека сапраўды непараўнальны.

*****

ЗША па-ранейшаму настойвае на вызваленні з-пад заключэння экс-прэм'ера Міхаіла Чыгіра, а таксама забароне практыкі затрымання прадстаўнікоў беларускай апазіцыі. Пасол Дэ-від Джонсан заявіў, што "ЗША будуць працягваць ра-шучую падтрымку ідэалаў дэмакратыі і правоў чалавека ў Беларусі..."

*****

10 чэрвеня ў Мёрах прайшоў традыцыйны конкурс польскай песні. Удзел у ім прымалі фальклорныя калектывы і выканаўцы з Браслава, Глыбокага, Пастаў.

Ёсць прапанова

Шыхт, зважай! Крокам

руш!

У планах нашай газеты ёсць правядзенне рыцарскага турніра. Маркуецца, што будзе запрашаны рыцарскі клуб "Жалезны воўк", які існуе сярод студэнтаў Полацкага Дзяржаўнага Універсітэта. У гэтым клубе, між іншым, прысутнічаюць і нашы хлопцы з Глыбоцчыны. Яны удзельнічалі ў імітацыі гу-сіцкіх войнаў у Чэхіі.

Аднак, гэта пакуль -- пла-ны, адлеглая перспектыва. У Глыбокім даўно вітае думка аб стварэнні падобнага клуба і ў нас.

Зразумела, што ў такіх клубах не толькі займаюцца

вырабам рыцарскага рыштунку (а ў нас для гэтага ёсць спрыяльныя ўмовы -- кааператыву кавалёў "Дэкор") і фехтаваннем, але вывучаюць слаўную ваенную гісторыю Беларусі, ладзяць вандровкі па месцах легендарнай славы беларускіх вайскоўцаў сярэднявечча. Зрэшты, гэта і магчымаць паехаць на рыцарскія турніры ў Еўропу.

"Вольнае Глыбокае" бярэ на сябе ініцыятыву па стварэнню такога клуба. Між іншым, і дзяўчаты могуць удзельнічаць у рабоце клуба. Каго зацікавіла такая прапанова, просім свае допісы накіроўваць на адрас: 211800, г. Глыбокае, вул. Леніна, 107, кв. 34, Храпавіцкаму Андрэю.

Цытата апошняй паласы

Подчинённый передъ лицомъ начальствующимъ долженъ иметь видъ лихой и придурковатый, дабы разумениемъ своимъ не смущать начальства.

Указъ Петра 1 отъ 9 декабря 1708 года

Жыццё якое яно ёсць

Ідзе мужчына ў хляўчук за бульбай. Другі мужчына насустрач: хіленькі такі і мяшок цягне з сябе ростам. Мужчына, які ішоў за бульбай, падхапіў мех пад паху і паднёс да аўтамабіля. Дапамог...

Вярнуўся ў хляўчук, бачыць: дзверы насцеж і мяшок бульбы, што ўчора купіў,

як не бывала.

-- Нешта падобнае на мой мяшок я сёння бачыў, -- прыкідвае чалавек і раптам ледзь не мацюкаецца:

-- Дык гэта ж мой мяшок. Мужчына кідаецца наўздагон за хіленькім сустрачным, але таго разам з "тачкай" і след прастыў.

Дапамог называецца...

*****

Самы смачны сон раніцой калі трэба ўставаць на працу. Трэба мне, а цела гэтага разумець не хоча: млявае, разагрэтае ў цёп-лых пухавічках яно так і лье да ложка. А я яго па-дымаю, бо мне -- трэба.

Сільнічаю цела.

Прыходжу на работу, а ў галаве россып асабістых праблем. Як у лабірынце. Ткнуся туды -- тупік, ткнуся сюды -- раздарожжа. А праблемы вырашаць трэба. Але на працы трэба таксама нешта некаму за грашы вырабляць, тлуміць галаву, прымушаць яе задавальняць патрэбы дзяржавы, якая толькі і асыпае мяне праблемамі. Трэба і я сільнічаю мой розум.

Прыходжу дадому, вольная хвілінка і я -- у тэлевізар. А

сюжэт -- забойствы, смерць, нячыстая сіла. Я хачу адпачыць і задаволіць душу, але з экрана прэ, што ламавік, д'ябальскае мастацтва, якое прымушае мяне думаць пра злое і нячыстае.

Сільнічаю сваю свядомасць непатрэбшчынай. Інакш нельга -- я звычайны чалавечак. Чалавечак, якога дзяржава, уклад жыцця пераўтварае ў насільніка самога сябе. І калі я не распараджаюся сваім целам, сваім розумам, сваім сэрцам і ўласнай свядомасцю, то хто і чаму распараджаецца ўсім гэтым маім?

Дзякуй Богу, што яшчэ ёсць вольная ад гвалту Душа, якая належыць Святой Чысціні -- Усявышняму.

*****

Сцэлецца шырокі бальшак праз гады...

А на ім зранку да вечара кішыць жыццё.

Шапоцць коламі аўтамабілі.

Ледзь датыкаюцца, спяшаючыся, лёгкія дзявочыя абцаскі.

Упэўнена ступаюць шырокія падэшвы хлапоцў-паўналетак.

Дугаюць босыя пяці малечы-падшыванцаў.

Хлопаюць дзверы.

Ліецца гаворка.

Крышталіцца звонкі бесклапотны смех.

Па бальшаку, што сцэлецца праз гады і знікае ў будучыні, крочыць Маладосць.

Позірк закаханых вачэй...

Спляценне родных цёплых рук...

Душа нарасхрыст.

А ў галаве думка, што гэты шчаслівы час будзе доўжыцца Вечнасць.

А паўзбоч бальшака вузенькай непрыкметнай сцяжынкай дробненькім крокам тупаюць старыя валёнкі.

Паўзгорбленая постаць.

Дрыжачыя рукі.

Адзінокі затуманены пагляд.

Няўпэўненасць і мітусня ў думках...

Абавіраючыся на кічак, паўзбоч шырокага бальшака, вузенькай непрыкметнай сцяжынкай тупае насустрач новаму дню Старасць.

Аднысіцца да яе паважліва.

Уступіце дарогу.

Дайце месца попел з сабой.

Жыццё, што летні прыпарак. Прыпякуць гады і ўжо заўтра

Ваша старасць будзе адзінока тупаць паўзбоч шырокага жыццёвага гасцінца.

Ці добра адчуваць сябе наўзбоч жыцця?

Галіна Сутула

Канстанцін СКУРАТОВІЧ

журналіст

ПАВЫШЭННЕ МІНІМАЛЬНАГА ЗАРОБКУ ТОЛЬКІ ПАСКОРЫЦЬ ІНФЛЯЦЫЮ

Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь прыняў Пастанову за № 567 "Аб павышэнні памеру мінімальнага заробку і тарифнай стаўкі першага разраду".

Гэты дакумент устанаўлівае, што з 1 траўня МЗП павялічваецца ўдвая (да 1.000.000 рублёў) і стаўка першага разраду амаль удвая (з 1.200.000 да 2.150.000 рублёў). Гэтым акалічнасцям можна было б і парадавацца, але спяшацца не варта, таму што ініцыятыва, як заўсёды, працоўным не належыць. Робячы штодзённымі набыткі, яны маглі на-зіраць як кошты паўзуць уверх неадпаведна росту заробку. А павышэнне

"міні-малкі" толькі паскорыць ін-фляцыю. Першай адзнакай гэтага стала павышэнне праз дзень пасля зацвярджэння Пастановы коштаў на гарэлку на 10 працэнтаў. А што будзе да лета, калі арганізацыі пачнуць вып-лату травеньскага заробку?

Па-другое, павышэнне "мінімалкі" і звязанае з ім павышэнне заробку ў рамках адзінай тарифнай сеткі, з'яўляецца дырэктывай толькі для кіравання бюджэтных арганізацый. Усе астатнія (гаспадарча-разліковыя дзяржаўныя, дзяржаўныя, пераўтварэння ў акцыянерныя, камерцыйныя

структуры, нарэшце) для адпаведнага павышэння заробковых плат спачатку павінны зарабіць грошы. І, як паказвае практыка, у іх для гэтага застаўся адзін-адзіны дзейны спосаб -- павышэнне коштаў.

Такім чынам, спажывецкія кошты ўзрастуць, аб'ёмы продажу знізяцца, а следам за гэтым панізіцца і рэальны заробак ва ўсіх сферах, уключаючы бюджэтную. Гэта, зрэшты, адбывалася да гэтага часу пры ўсіх павышэнні "мінімалкі".

І нават пры такім павышэнні МЗП пражыць на яе немагчыма. Таму яна ўжо даўно страціла свой сацыяльна-эканамічны змест, але засталася бізуном, якім можна сцёбаць каго заўгодна. Справа ў тым, што ў нас МЗП з'яўляецца ўмоўнай

адзнакай для вызначэння памераў усіх грашо-вых штрафаў за рознага роду адміністрацыйныя парушэнні (пералік іх вельмі шырокі), а таксама абавязковых плацяжоў у бюджэт, якія здзяйсняюцца грамадзянамі і юрыдычнымі асобамі. Таму ўсякае павышэнне памераў плацяжоў і штрафаў наўпрост прапарцыйна і павышэнню штрафаў за парушэнне правіл выгулу сабак, недакладны пераход вуліцы, безбілетны праезд і шмат чаго іншага. А ўжо парушальнікам устаноўленых норм правядзення вулічных шэсцяў і маніфестацый, якіх суды і сёння штрафуюць на па-за межы сумы, застаецца толькі хіба права выбару паміж сумой і турмой.

БелаПАН

Газета папярэджае

Будзьце асцярожнымі на вадзе!

Лета. Гарачыня. Людзей вабяць заснёны ды блакітныя стужкі рэк. Але, адпраўляючыся да вадаёмаў, трэба быць вельмі асцярожнымі.

Ад пачатку купальнага сезона ўжо сёлета ў Беларусі патанула 75 чалавек. Для параўнання, у 1987 годзе вада адабрала жыццё ў 560 жыхароў рэспублікі, у мінулым -- 1203 чалавек.

Адпраўляючыся на рэчку ці возера, памятайце: Топіцца не той, хто не ўмее плаваць,

а той, хто лічыць сябе добрым плыўцом."

А яшчэ, адпраўляючыся на адпачынак да вады, пакрываюць галовы, бо сонца пякельнае і магчымы сонечны удар. Калі вы загараеце ўпершыню, не будзьце на сонцы болей дзесяці хвілін. А каб не спаліць скуру, карыстайцеся крэмамі.

Памятайце народную мудрасць: "Беражонага Бог беражэ".

М. Палякоў.

У Беларусі з'явіўся студэнцкі часопіс

У Беларусі ўпершыню за нашу шматпакутную гісторыю з'явіўся цалкам беларускі студэнцкі часопіс. Яго назва -- "Студэнцкая Думка" і выходзіць раз на месяц.

Часопіс зарэгістраваны, а гэта значыць, што знайсці яго вы хутка зможаце ў кіёсках кожнага горада, дзе ёсць вышэйшыя навучальныя ўстановы. Заснавальнік часопіса - задзіночанае Беларускае Студэнцтва, а тэматыка - самая розная: ад прымусовага размеркавання і парушэння правоў студэнтаў да вакацыйных вандровак за мяжу. Галоўнае, што артыкулы пішуць самі студэнты, не баючыся, што рэктар альбо дэкан "стукне па галаве", бо часопіс незалежны і не "прывязаны" да канкрэтнага ўніверсітэта. Менавіта таму чытаць яго цікава будзе, і бэзгэшніку і наргасаўцу, і студэнту лінгвістычнага ВУЗ.

Неўзабаве на часопіс можна будзе падпісацца праз Саюздруку, а ўжо зараз яго можна набыць праз прыватных распаўсюджвальнікаў.

Г. Ясініскі

Часопіс, якога вы яшчэ не бачылі

Выйшаў у свет другі нумар часопіса "ARCHE", які ўжо многія ахрысцілі найлепшым беларускім, культавым, элітарным, ультрасучасным, і ўвогуле першым часопісам XXI стагоддзя.

Нездарма "arche" з грэчаскай перакладаецца як "пачатак". У беларускім кантэксце - гэта пачатак чагосьці новага, несавецкага,

постмадэрнага.

Між іншым, тэма новага нумара "ARCHE" - постмадэрнізм. На яго старонках вы пабачыце: творы скандальна-вядомага амерыканскага празаіка Чарльза Букоўскага, працяг "Новай Зямлі" ад перакладчыка Чэслава Сэнюха "Nowa ziemia od tlumacza", развагі пра постмадэрнізм экс-міністра замежных спраў Івана Антанавіча "После современности", раман-цытата "1982" дырэктара беларускай службы Радые Свабода Аляксандра Лукашукі і шмат іншага.

Як рэцэнзент хачу дадаць яшчэ толькі адно: на Беларусі і па-беларуску такога вы яшчэ не бачылі. Хіба таму на прэзентацыях часопіса ў розных гарадах поўныя залы.

Прыдбаць "ARCHE" вы можаце: у Мінску - кнігарні: "Цэнтральная", "Вянок", "Акадэміка", "Кнігарня пісь-менніка", сядзіба БНФ...

у Маладзечна - кнігарня ТБМ на чыгуначным вакзале у Полацку, Наваполацку - тэл. 5-01-16, 5-27-02.

Пытайцеся таксама ў кнігарнях "Белкнігі".

Я. Андрэеўскі

НАВІНКІ ГЛЫБОЦКАГА ВІДЭАПРАКАТУ

Летам, як вядома, і выходзіць на экраны найбольш гучныя і касавыя фільмы, бо менавіта ў гэты сезон кінатэатры Амерыкі ды і астатняга свету найбольш прапоўняюцца. Гэтым летам Галівуд парадаваў нас з'яўленнем працяга "Зорных войнаў". Новы фільм Лукаса ўжо зараз многія крытыкі называюць самым доўгачаканым працягам у гісторыі кіно. Трэба чакаць, што з некаторым спазненнем, але гэты фільм з'явіцца і ў нас.

Яшчэ адна касавая стужка жажлік "Мумія", стопрацэнтавае відовішча, фільм, які трымаўся на першым месцы амерыканскага кінахіт-парада некалькі тыдняў і стаў адной з самых гучных прэм'ер гэтага года. Сюжэт фільма здолее трымаць вас у напрузе ад першага да апошняга кадра. Сапраўды жахлівы сюжэт: шукальнікі егіпецкіх скарбаў робяць некалькі фатальных памылак і... ажывае мумія фараона, гнэў якой смер-таносны. Ці здолеюць галоўныя героі фільма перамагчы старажытныя чары? Адказы ў фільме "Мумія".

Тым часам ужо зараз у глыбоцкім відэапракаце можна знайсці адну з самых цікавых прэм'ер Галівуда -

"Знаёмцеся - Джо Блэк", фільм жахаў з элементамі трылера і меладрамы.

Оскараносны Энтані Хопкінс выконвае ролю праўдзівага на дзіва бізнесмена, якому прыйшоў час паміраць. Пра гэта кажуць бясконцыя словы "Tak! Tak!", якія прымройваюцца яму ў снах. Герой Хопкінса разуме, што гэта адказ на пытанне, ці прыйшоў яму час паміраць. Дзіўны голас адказвае яму: "Так!" І вось аднойчы ў яго дзверы грукіе малады незнаёмец са змрочным імем Джо Блэк (артыст Брэд Піт). На запыт бізнесмена "Хто ты такі?", Блэк адказвае: "Я твая смерць." Але Блэк вырашыў не забіраць душу героя Энтані адразу, а пачыць і прыглядзецца да свецкага жыцця, адчуць сябе чалавекам. Адчуў, закахавшыся ў дачку састарэлага бізнесмена. І тут пачынаецца самае цікавае...

Сюжэт стужкі арыгінальны і захапляльны. Фільм прымушае задумацца пра вечныя праблемы - чалавечую тленнасць і людскія каштоўнасці. Але не буду адчыняць вам усе пэрліны гэтага фільма. Знайсці стужку вы можаце ў глыбоцкім відэапракаце.

Андрусъ Храпавіцкі

"ВОЛЬНАЕ ГЛЫБОКАЕ"

Незалежная рэгіянальная газета.

Заснавальнік: Уладзімір Скрабатун

Рэдактар: Галіна Сутула

Юрыдычны адрас: BELARUS, 211800, г. ГЛЫБОКАЕ, вул. Маскоўская, 121

Пасведчанне аб рэгістрацыі перыядычнага выдання № 1099, выдадзена Дзяржаўным камітэтам Рэспублікі Беларусь па друку 18 лютага 1998 года.

Газета выходзіць два разы на месяц (другую і чацвёртую пятніцы). Аб'ём -- друкаваны аркуш. Наклад 1000 паасобнікаў. Друк афсетны. Падпісана ў друк 14 чэрвеня 1999 г. у 10-15.

Замова .....

Меркаванні рэдакцыі і аўтара могуць не супадаць.